

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členiek senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a Mgr. Petra Melichera v právnej veci navrhovateľky: **J. M.**, proti odporcovi: **Obvodný pozemkový úrad v Trnave**, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. K 2006/ 00639 zo dňa 23. októbra 2006, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č.k. 38 Sp 58/2007-77 zo dňa 14. októbra 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 38 Sp 58/2007-77 zo dňa 14. októbra 2008 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trnave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporcu č. K 2006/00639 zo dňa 23. októbra 2006, ktorým odporca rozhodol o žiadosti navrhovateľky na navrátenie vlastníctva k pozemkom podľa zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 503/2003 Z.z.“) tak, že navrhovateľke nepriznal vlastníctvo k pozemku v katastrálnom území D., pkn. vl. č. X., č. parcely X., vo výmere 41 426m², pre nesplnenie zákonných podmienok uvedených v § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 503/2003 Z. z., pretože navrhovateľka

vo vzťahu k predmetnej nehnuteľnosti nepreukázala existenciu svojho vlastníckeho práva, ani existenciu vlastníckeho práva jej právneho predchodcu.

Krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a postupu odporcu dospel k záveru, že odporca správne vyhodnotil predložené dôkazy a na ich základe dospel k správneému záveru, že navrhovateľka nepreukázala, že by vlastníctvo jej právnych predchodcov k spornej parcele vôbec vzniklo. Krajský súd konštatoval, že z predloženého zoznamu prídelcov je iba zrejmé, že v zmysle postupu podľa zákona č. 142/1947 Zb. o revízii prvej pozemkovej reformy (ďalej len „zákon č. 142/1947 Zb.“) existoval zámer prideliť nehnuteľnosti vrátane spornej parcely č. X. prídelcom F. T. a manželke M., rod. P.. K vykonaniu takého prídelu však zákonom stanoveným spôsobom neprišlo, pretože prídelová listina zo dňa 29. marca 1949 neobsahuje zákonom stanovené podmienky pre vyhotovenie úradnej listiny, a to podpis a pečiatku príslušného správneho orgánu. Prídelová listina zo dňa 21. júla 1953 je listinou so všetkými právnymi náležitosťami, a je spôsobilá vyvolať požadované právne následky, t.j. nadobudnutie vlastníctva. V tejto listine však sporná parcela č. X. nie je uvedená, a preto nie je preukázané, žeby k nej bol uskutočnený riadny prídel. Túto skutočnosť nepreukazuje ani rozhodnutie ONV zo dňa 20. mája 1970, ktorým bol zrušený výmer zo dňa 21. júla 1953, týkajúci sa parcely č. X. Podľa krajského súdu listina o zrušení výmeru jednak nepotvrďuje nezvratne existenciu takéhoto výmeru a jednak nie je dôkazom spôsobilým preukázať, že k nadobudnutiu vlastníctva došlo. Pokiaľ išlo o návrh navrhovateľky na výsluch svedka I. B., predsedu MNV v čase vydávania prídelovej listiny, nevykonanie navrhovaného dôkazu krajský súd odôvodnil tým, že akákoľvek výpoveď svedka by bez ďalších listinných dôkazov nebola spôsobilá preukázať nadobudnutie vlastníckeho práva.

Proti tomuto rozhodnutiu podala navrhovateľka v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom navrhla rozsudok krajského súdu zmeniť a zrušiť napadnuté rozhodnutie odporcu a vec vrátiť odporcovi na ďalšie konanie. Navrhovateľka uvádza, že z prídelovej listiny, ktorá bola súdu predložená, na rozdiel od tvrdenia súdu vyplýva, že súčasťou tejto prídelovej listiny sú aj parc. č. X., ktorá nie je prečiarknutá, a tiež sporná parcela č. X., spolu o výmere 5.1758 ha. (Ako dôkaz navrhovateľka k odvolaniu pripojila prídelovú listinu zo dňa 29. marca 1949.) Pokiaľ ide o rozhodnutie ONV, odbor vodného hospodárstva a pre veci poľnohospodárstva a lesníctva v Trnave zo dňa 20. mája 1970, navrhovateľka je toho názoru, že týmto rozhodnutím nemohlo prísť k zrušeniu prídelu parcely č. X., nakoľko prídelová listina zo dňa 21. júla 1953 túto parcelu vôbec neobsahovala. Uvedené rozhodnutie však naopak potvrďuje fakt, že táto parcela bola pridelená prídelcovi F. T. a jeho manželke M., avšak prídelovou listinou zo dňa 29. marca 1949, ktorá však zrušená nebola a teda je právoplatnou prídelovou listinou. Skutočnosť, že sporná parcela č. X. bola pridelená na základe prídelovej listiny zo dňa 29. marca 1949 potvrďuje aj listina Odboru poľnohospodárstva a lesného hospodárstva Rady ONV v Piešťanoch zo dňa 15. augusta 1958 o znížení prídelovej ceny nehnuteľností, v ktorej je okrem

iného uvedená výmera pridelených nehnuteľností vo výške 5.1913 ha, čo je výmera takmer totožná s výmerou nehnuteľností podľa prídelovej listiny zo dňa 29. marca 1949. S uvedenými listinami priamo časovo súvisí a všetky tvrdenia navrhovateľky potvrdzuje aj zápisnica o prevzatí živého a mŕtveho inventára zo dňa 8. októbra 1948.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok (§ 212 Občianskeho súdneho poriadku) ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno priznať úspech.

Podľa § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 503/2003 právo na navrátenie vlastníctva k pozemku podľa tohto zákona môže uplatniť oprávnená osoba, ktorá je občanom Slovenskej republiky s trvalým pobytom na jej území a ktorej pozemok prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v období od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 (ďalej len "rozhodujúce obdobie") spôsobom uvedeným v ustanovení § 3. Ak osoba, ktorej vlastníctvo k pozemku prešlo v rozhodujúcom období do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby v prípadoch uvedených v ustanovení § 3, zomrela pred uplynutím lehoty uvedenej v ustanovení § 5 alebo ak bola pred uplynutím tejto lehoty vyhlásená za mŕtvu, sú oprávnenými osobami štátni občania Slovenskej republiky, fyzické osoby v poradí, ako ho uvádza cit. ustanovenie.

Z uvedeného vyplýva, že právo na navrátenie vlastníctva možno uplatniť k pozemku, ktorý bol pôvodne vo vlastníctve oprávnenej osoby, prípadne vo vlastníctve jej právnych predchodcov.

V správnom konaní odporca rozhodoval o nároku na navrátenie vlastníctva k pozemku, ktorý si navrhovateľka uplatnila podľa zákona č. 503/2003 Z. z., pričom išlo o pozemok pôvodne vedený na pkn. vl. č. X. ako parcela č. X., roľa, o výmere 41 426m² v katastrálnom území D.. Pôvodnými vlastníkmi pozemku mali byť podľa tvrdenia navrhovateľky jej právni predchodcovia, F. T. a M. T., rod. P. Na preukázanie vlastníctva pôvodných vlastníkov boli v konaní predložené viaceré listiny. Žiadna z predložených listín však neosvedčuje nadobudnutie vlastníctva spornej parcely č. X. vlastníkmi F. T. a jeho manželkou M., rod. P.

V zozname prídelcov na skonfiškovanom majetku bývalého vlastníka P. N., vydanom Poverenictvom SNR pre pôdohospodárstvo a pozemkovú reformu, Pracovnou skupinou pre pozemkovú reformu v Piešťanoch, sú pod položkou č. 24 uvedení ako prídelci F. T. a manželka M., rod. P. a medzi pozemkami je uvedená aj sporná parcela č. X.. Táto listina však nemôže byť relevantným dokladom o nadobudnutí vlastníctva k spornej parcele, keďže má len informatívny charakter a z jej obsahu nevyplýva, že by s konštitutívnymi účinkami potvrdzovala vznik

vlastníckeho práva v prospech uvedených vlastníkov, prípadne že by takýto právny stav osvedčovala.

Podľa prídelovej listiny zo dňa 29. marca 1949 Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy „svoľuje“, aby v pozemkovej knihe katastrálneho územia D. bolo pre F. T. a manželku M., rod. P. vložené vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, medzi ktorými je uvedená aj parcela č. X. o výmere 4.1373 ha. Z uvedenej prídelovej listiny vyplýva, že bola vydaná pracovnou skupinou pre pozemkovú reformu v Piešťanoch, avšak táto listina neobsahuje žiadnu úradnú pečiatku ani označenie a podpis oprávnenej osoby, a preto ju nemožno považovať za rozhodnutie, ktoré by právoplatne konštituovalo alebo osvedčovalo právny stav v nej uvedený.

V čase vydania uvedenej listiny sa na konanie a rozhodovanie vtedajších „politických úradov“ (v súčasnom ponímaní správnych orgánov) vzťahovalo vládne nariadenie č. 8/1928 Zb. o konaní vo veciach patriacich do pôsobnosti politických úradov (správne konanie). Zo znenia § 68 ods. 3 cit. nariadenia vyplýva, že v písomnom rozhodnutí má byť označený úrad, ktorý ho vydáva, uvedený dátum a pripojený podpis úradného orgánu k tomu oprávneného.

Listina zo dňa 29. marca 1949 vyššie uvedené náležitosti postráda, nakoľko neobsahuje podpis oprávnenej osoby. Na konci listiny sú označené funkcie „Prednosta“ a „Povereník“, avšak pri týchto funkciách nie je uvedené žiadne meno ani podpis.

Prídelová listina zo dňa 21. júla 1953 je opatrená pečiatkou Okresného národného výboru v Trnave, odboru poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, ako aj podpisom vedúceho odboru, Ing. B.. Podľa tejto prídelovej listiny, vydanéj pre F. T. a manželku M., rod. P., sa uskutočňuje prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v nej uvedeným, pričom medzi týmito nehnuteľnosťami nie je uvedená sporná parcela č. X..

Rozhodnutím Okresného národného výboru v Trnave, odboru vodného hospodárstva a pre veci poľnohospodárstva a lesníctva zo dňa 20. mája 1970 bol zrušený výmer o vlastníctve pôdy zo dňa 21. júla 1953 č. 25/rev., ktorým bol F. T. a manželke M., rod. P., pridelený majetok v katastrálnom území D., parcela č. X. o výmere 4,14,26 ha. Táto listina je vzhľadom na svoj obsah nejasná, pretože výmer, ktorý sa ňou zrušuje, neobsahoval prídel spornej parcely č. X., tak ako to uvádza táto listina. V tejto súvislosti je nutné podotknúť, že zrušujúce rozhodnutie nie je spôsobilé právoplatne a hodnoverne potvrdiť konštitutívne účinky zrušeného rozhodnutia. Navyše toto zrušujúce rozhodnutie obsahovo nekorešponduje s prídelovou listinou, ktorú zrušuje, pričom je potrebné zdôrazniť, že táto prídelová listina bola v konaní predložená a teda jej obsah je známy.

Na základe uvedeného dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k rovnakému právnomu záveru ako súd prvého stupňa. Navrhovateľka žiadala navrátiť vlastníctvo k pozemku, ktorý podľa jej tvrdenia pôvodne vlastnili jej právni predchodcovia, F. T. s manželkou M., rod. P. Nadobudnutie tohto vlastníctva však v konaní nebolo hodnoverne preukázané. Prídelová listina zo dňa 29. marca 1949 síce obsahuje spornú parcelu č. X., avšak pre absenciu podstatných náležitostí nemôže právne relevantne osvedčiť nadobudnutie vlastníctva v prospech právnych predchodcov navrhovateľky. Naproti tomu, prídelovú listinu zo dňa 21. júla 1953 možno považovať za relevantný doklad o nadobudnutí vlastníctva k pozemkom v nej uvedeným, avšak medzi týmito pozemkami sa sporná parcela č. X. nenachádza.

Ani zápisnica o prevzatí živého a mŕtveho inventáru zo dňa 8. októbra 1948, ktorú navrhovateľka predložila v konaní pred súdom, nepreukazuje nadobudnutie vlastníctva k spornej parcele. Táto parcela totiž nie je v uvedenej zápisnici ani spomenutá, pričom treba podotknúť, že ide o zápisnicu o odovzdaní revízneho majetku do držby prídelcom, v žiadnom prípade nie o potvrdenie nadobudnutia vlastníctva k uvedenému majetku.

Navrhovateľka v odvolacom konaní dodatočne predložila súdu nový dôkaz, rozhodnutie Odboru poľnohospodárstva a lesného hospodárstva Rady ONV v Piešťanoch zo dňa 15. augusta 1958 o znížení prídelovej ceny nehnuteľností. Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na skutočnosť, že v uvedenom rozhodnutí je uvedená len výmera pridelených nehnuteľností, avšak tieto nie sú vôbec bližšie označené a preto ani nie sú identifikovateľné. Navyše, ak navrhovateľka uvádza, že ide o výmeru takmer totožnú s výmerou nehnuteľností podľa prídelovej listiny zo dňa 29. marca 1949, odvolací súd poukazuje na vyššie uvedený právny záver, že prídelovú listinu zo dňa 29. marca 1949 nemožno považovať za relevantný doklad, a taktiež zdôrazňuje, že z približne rovnakej výmery bližšie neidentifikovaných pozemkov nemožno hodnoverne preukázať vlastníctvo ku konkrétne označenému pozemku.

Ako vyplýva z uvedených skutočností, odvolací súd sa stotožňuje s názorom krajského súdu, ako aj s názorom odporcu, že navrhovateľka v konaní hodnoverným spôsobom nepreukázala nadobudnutie vlastníctva k spornému pozemku jej právnymi predchodcami. Správny orgán preto rozhodol v súlade s citovaným ustanovením § 2 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z., keď navrhovateľke vlastnícke právo nepriznal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto z uvedených dôvodov odvolaním napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 38 Sp 58/2007-77 zo dňa 14. októbra 2008 ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2, § 224 ods.1 a § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, nakoľko navrhovateľka v odvolacom konaní nemala úspech a odporcovi náhrada trov konania zo zákona neprináleží.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 18. novembra 2009

JUDr. Elena Kováčová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová